

פרשת קורח, ג' תמוז תשע"ח – כיצד התמודד משה מול יריבים מושבעים?

1. **דברים יא:** ואשר עשה לדתן ואבירם בני אליאב בן ראובן אשר פצתה האדמה את פיה ותבלעם את בתיהם ואת אוהליהם ואת כל היקום אשר ברגליהם. **תהלים קו:** ויקנאו למשה במחנה לאהרן קדוש ה', תפתח ארץ ותבלע דתן ותכס על **עדת אבירם**.

במדבר טז: ויאמר משה אל קרח שמעו נא בני לוי: המעט מכם כי הבדיל אלוקי ישראל אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם אליו לעבד את עבדת משכן ה' ולעמד לפני העדה לשרתם ... ובקשתם גם כהונה?! וישלח משה לקרא לדתן ולאבירם בני אליאב ויאמרו: לא נעלה! המעט כי העליתנו מארץ זבת חלב ודבש להמיתנו במדבר כי תשתרר עלינו גם השתרר!?

במדבר טז: לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעותי את אחד מהם – **אור החיים:** אין סיבה לשנאתם וחשדם ... אין זה אלא לצד היותם **רע גמור וטבע הרע לשנוא הטוב שנאה עזה טבעית בלא סיבה**.

2. **שמות ב:** ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך: ויאמר מי שמך לאיש שר ושפט עלינו הלהרגני אתה אמר כאשר הרגת את המצרי?! ויירא משה ויאמר אכן נודע הדבר וישמע פרעה את הדבר הזה ויבקש להרג את משה.

רש"י: אנשים עבריים – דתן ואבירם. **שפתי חכמים יג:** דכתיב הכא שני אנשים וכתיב התם [בפרשתנו לגבי דתן ואבירם] 'סורו נא מעל אוהלי האנשים הרשעים האלה. **ילקוט הראובני:** וילך העברי לביתו לגרש את אשתו שנטמאה מן המצרים ותברח האישה ותגד לאבירם אחי האישה. ויהי בבקר שב משה שנית למחנה עברים ומצא דתן ואבירם נצים על זה הגט ויצא אליהם והשיבו לו: הלהרגני אתה אומר.

שמות טז: ויותירו אנשים ממנו עד בקר וירם תולעים ויבאש. **רש"י:** ויותירו אנשים – דתן ואבירם. **במדבר יד:** ויאמרו איש אל אחיו [אחרי עדות המרגלים] נתנה ראש ונשובה מצרימה.

מהר"ל גבורות ה' פרק יט: כאשר זכו ישראל לשני אנשים נבדלים במעלה והם משה ואהרן, זה לעומת זה היה מישראל ב' אנשים רשעים נבדלים לרע, מתנגדים תמיד למשה ולתורתו.

3. **במדבר טז:** וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר: הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע... דבר אל העדה לאמור: העלו [התרחקו] מסביב למשכן קרח דתן ואבירם: ויקם משה וילך אל דתן ואבירם וילכו אחרי זקני ישראל: **רש"י:** ויקם משה - כסבור שיישאו לו פנים ולא עשו.

ליקוטי שיחות כח/102: הוספת המילים 'ויקם משה' באה ללמד שהליכת משה לאוהל דתן ואבירם הייתה באופן של 'תקומה הייתה לו', כמו מלך מורם מעם, משום ש'כסבור שיישאו לו פנים', שההליכה הזו תגרום לשאת לו פנים. ולכן משה הלך עם זקני ישראל, אף שה' לא ציווה על כך, אלא כדי שההליכה תהיה באופן של 'ויקם'. ומובן שלא היה בכך סתירה לציווי 'העלו [התרחקו] מסביב למשכן קורח', משום שמשה לא אמר להם כלום, רק קיווה שהליכתו באופן של גדולה תפעל הכנעה וביטול.

ומזה לימוד נפלא מזה באהבת ישראל, למרות שהיה זה לאחר גזר דין ולאחר שהקב"ה סגר בפניהם את השער ואמר 'העלו מסביב למשכן קורח', בכל זאת משה רבנו, מצד גודל אהבת ישראל שלו **לכל יהודי** בכל מצב שיהיה, חיפש עצה כיצד להצילם מרדת שאולה. עאכ"כ כשמדובר על יהודים שאינם מורדים בה' ח"ו, אלא לכל היותר במעמד ומצב של תינוק שנשבה בין העמים, מוטל חוב על כל אחד לעשות התלוי בו בכל מיני התחכמות ותחבולות לקרבו לאבינו שבשמים.

5. **שמות יד:** ואמר פרעה לבני ישראל נבוכים הם בארץ סגר עליהם המדבר - **תרגום יונתן:** וימר פרעה לדתן ולאבירם בני ישראל דמשתירון במצרים.

חידושי מהרי"ל דיסקין שמות ה' יד: השוטרים האחרים שמסרו עצמם על ישראל וסבלו מכות עליהם, כמו שכתוב ויוכו שוטרי בני ישראל, אלה זכו שיהיה רוח הקודש שורה עליהן ... ודתן ואבירם שלא זכו למעלות רוח הקודש מפני שהיו מחרפין בהצותם על ה' ומשה, הזכות הזו שהיו מוסרים נפשם וסבלו ייסורי הגוף כדי להקל העבודה מבני ישראל - תולה להם שלא ימותו בשלוש ימי האפלה.